

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.608

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Dinarski dan za obmejne otroke

Slovenska Straža v Mariboru bo pripravila ubogim šolskim otrokom na naši severni meji božičnico. V ta namen se bo nabiralo v nedeljo, 19. novembra, po celi Sloveniji. Vsak Slovenec in Slovenka naj daruje vsaj 1 dinar za narodno mejo.

Naše organizacije bodo prodajale na dinarski dan posebne značke z napisom: **Trdna meja — varna domovina!**

Bog in narod!

Slovenska Straža.

Prepovejte krošnjarenje po kmetih!

Zadnji čas se nam tako godi, da bi morali biti mi kmetje kar doma in sprejemati obiske. Obisk za obiskom, pa fini gospodje pridejo in lepo govorijo. In pakete imajo s seboj. Ponujajo razno blago, hvalijo in prigovarjajo, da je kaj. Vedno več poročil pa je iz raznih krajev, kako so ti krošnjarji ogoljufali kmeta. Mene, ki to pišem, sicer niso, toda povem pa le tole:

Mi kmetje smo zoper tak način prodaje blaga. Krošnjarji nam nikdar ne prinesejo takega blaga, kakor ga dejansko plačamo. Potem, ko smo kupčijo napravili, pa izginejo in mi se ne moremo nikjer pritožiti, če so nas ogoljufali.

Ti ljudje tudi nobenega davka pri nas ne plačajo. Domač trgovec pa živi med nami, plačuje z nami davke in mi ga lahko tudi primemo, ako nam je napravil kako krivico pri kupčiji.

Poleg tega pa so ti popotniki navadno tudi agitatorji za vse, kar je na škodo našemu kmetu. Širijo razne govornice, plašijo ljudi, govorijo tudi v pohujšanje naše mladine, zablajo jo v svet, norčujejo se tudi iz naše vere. Čisto brez vsake kontrole hodijo na naš strošek okrog in nam delajo škodo.

Naša zahteva je torej: Vsa krošnjarija se naj prepove! Vsako postopanje teh popotnikov od hiše do hiše z raznim blagom naj preneha! Trgovina je sedaj itak pod nadzorstvom oblasti, ki je izdala uredbo o zatiranju draginje, nadzorovali bomo pa tudi mi kmetje sami in si dobro zapomnili trgovce, ki nam bodo šli na roko, in tudi tiste, ki bi nas v sedanji stiski izrabljali.

Oblast bo storila dobro, če to krošnjarenje res prav kmalu odpravi.

*

Značilno razmerje med Nemčijo in Rusijo

Kakor znano, je bila sklenjena med Nemčijo in sovjetsko Rusijo pred izbruhom sovražnosti med Nemci in Poljaki nenapadalna pogodba, ki bi se naj vedno bolj poglobljala in razširila na gospodarsko pomoč Rusije Nemčiji.

Začetkom novembra je bil pozvan k nemškemu kanclerju Hitlerju nemški veleposlanik v Moskvi grof Schulenburg, da je poročal o najnovejših dogodkih v Rusiji in predvsem o razmerju ruskih sovjetov do Nemčije. Schulenburg je izpovedal, da so ruska sodišča za zaščito države od podpisa nemško-ruske pogodbe podvojila svojo delavnost proti članom nemške manjšine. V zadnjih tednih je bilo aretiranih tri tisoč članov nemške manjšine v Rusiji zaradi suma vohunstva in veleizdaje.

Nemce najbolj skrbi pomanjkanje pogonske sile za avtomobile, letala in tanke. Ker hoče Nemčija od ruskih sovjetov predvsem petroleja, katerega je Rusija obljubila po nemških radio ter časniških poročilih, pravi zgoraj omenjeni nemški veleposlanik iz Moskve, da je bil imenovan za petrolejskega komisarja v Rusiji žid Kaganovič.

Kako je razmerje med nemškim narodnim socializmom in židovstvom, pa je vsakemu znano.

Bivši nemški finančni minister in svetovno znani gospodarski strokovnjak dr. Schacht je izročil te dni Hitlerju spomenico, v kateri je očrtal finančni položaj Nemčije. Dr. Schacht pravi v svojih izjavanjih, da še v ničemer ni videti ruske pomoči Nemčiji in je tudi malo verjetna!

Svobodna Avstrija na vidiku

Povod za razprave o vzpostavitvi svobodne Avstrije so dale izjave bivšega angleškega vojnega ministra Duffa Copperja, ki je izjavil po prihodu v Zedinjene ameriške države, da je eden izmed vojnih ciljev Anglije ter Francije tudi vprašanje požitve svobodne Avstrije. Švicarsko časopisje je oznanilo javnosti, da je bil zadnje dni Oton Habsburški, sin bivše avstro-ogrske cesarice Cite, dvakrat na

obedu v družbi predsednika francoske vlade Daladiera. Vprašanje Habsburžanov je prišlo zopet na dnevni red, in sicer ne samo v tajnih pogajanjih, ampak tudi v širših krogih ter v pisanju mednarodnega tiska. Avstrijci, kateri so pobegnili ob priključitvi Avstrije Nemčiji v inozemstvo, so že organizirali posebno legijo, katera se bo začela v najkrajšem času na zapadnem bojišču boriti proti Nemcem.

Domača gruda

Gruda lega k počitku. Dala je po božjem blagoslovu in našem delu. Ni dajala vsem enako, niti ne enako dobro, toda dajala je. In kdo bi preštel leta nazaj, kar je dajala, kdo bi pregledal leta v bodočnosti, da bo še dajala tistim, ki jo bodo obdelovali.

Kako nekaj čudovitega je zemlja, gruda. To ni tovarna, ki more obstati in propasti. To ni hiša, ki se podere ali zgori, to ni blago, ki razpade. Zemlja je kakor nekaj živega, ki rodi. Gruda je naša kmetska delavnica, pa vendar ne taka, kakor delavnica obrtnika. Mi tu delamo, toda ne delamo sami, mi sejemo in orjemo, rasti daje pa Bog, a mi žanjemo. Naše roke, pa dež in sonce — in zopet bo gruda vstala iz počitka in bo vsa zazelenela v novo rast.

Ali ljubiš ti to svojo grudo? Ali se zavedaš, da te redi? Ali ji daješ, da ne bo opešala? Ali si ponosen nanjo, ker je lepo obdelana sredi sosedovih polj?

Veliko je še zemlje pri nas, ki še čaka ljubezni tistih, ki jih redi. Pozabljajo nanjo, z jezo in nejevoljo jo obdelujejo, s kletvijo na ustih hodijo po njej, vse terjajo od nje, a dajo ji ničesar. Veliko jih je, ki so zbežali z grude v mesto, celo v tujino, češ da jim gruda daje premalo.

Vsi, ki sanjate o svetu, da je tam po mestih lepo, da je v tujini dobro, poslušajte me: vaše sanje so lažnive! Vzljubite svojo grudo, ki edina ohranja v dnevih prevratov svojo zlato vrednost, svojo roditeljsko možnost. Nikar naj vas vaša goljufiva domišljija ne zablja od doma. V mestih ni lepo, tam je hladno, človek je človeku tujec, tam beračiš od tovarne do tovarne, tam si obesiš nase gosposke cunje, toda lačen si kot volk, tam visiš na 14 dnevni nitki zaposlitve in odpovedi službe. — Doma pa živiš svobodno življenje od leta v leto in vsak dan te čaka tvoja gruda, vedno živa in rodovitna, da te redi.

Vsi, ki sanjate o tujini, vprašajte jih, ki so se vrnili razočarani in revni. Vsi pravijo: če bi doma tako delali kakor smo morali v tujini, bi bili naši grunti kakor vrtovi.

Nazaj domov! Pridi'e vsi, ki ste se razšli po mestih, pa tam stradate, grunt vas čaka in delo na njem! Vrnite se iz tujine, kjer ne najdete kruha, domača gruda ga bo dala, ako jo boste res gojili, res ljubili.

Naši grunti skupaj so naša sveta slovenska zemlja. Zato so dolžni vsi, ki jim je mar slovenske zemlje, da podpirajo nas kmete, ki čuvamo posamezne ogone te slovenske zemlje! Zato so dolžni vsi, da pomagajo mladim, da bodo našo grudo vzljubili, radi na njej delali, njeno rodovitnost zboljšavali in jo našem narodu od roda do roda ohranjali!

Oče nebeški, Ti pa našo grudo blagoslovljaj!